



MEER TERREUR EN TOENEMEND VERZET



Miet Leenders

HET IS ECHT OORLOG ...

Van je vrienden moet je het hebben, schamperden de Duitsers, toen op 6 december 1942 Engelse bommenwerpers de N.V. Philips onder vuur hadden genomen, met veel slachtoffers. Grote verslagenheid was er in Breugel toen Marinus van Kasteren, nachtwaker bij Philips in Eindhoven, na het 'Sinterklaas bombardement' op 6 december 1942, na zijn dienst niet meer thuis kwam. De oorlog kwam toch wel heel dichtbij. Zijn jonge gezin van negen kinderen werd door het hele dorp verder geholpen. Ruim vier maanden na zijn dood werd er nog een dochter geboren.

"Op 6 december was het altijd heel gezellig. Moeder had dan chocolademelk gemaakt en er was altijd iets om uit te pakken, maar vader kwam maar niet. Ik ging nog kijken bij de brug, maar ik mocht de brug niet over van de militairen. Na schooltijd was dokter De Jong, pastoor Van Vlokhoven en burgemeester Schoepp bij ons thuis en de burens waren de beesten aan het voeren. Moeder zei dat we arme kinderen zouden worden, maar de pastoor zei dat de meid voor hen zou zorgen. Op 10 december werd mijn vader begraven en de kerk was overvol. Daarna ging het leven verder en moeder had veel verdriet. Op zondagmorgen 25 april 1943 moesten we al vroeg het bed uit naar de kerk. Buurvrouw Miet Leenders kwam ons halen, want moeder was ziek. Na de mis bleven we bij onze buurvrouw. Om tien uur kwam de vroedvrouw ons halen en vertelde dat we er een zusje bij gekregen hadden.

(verslag van dochter)



Gezelschap achter de boerderij van de familie Swinkels, Wolfswinkel 3 te Son. Enkele mensen uit Veghel, die in verband met de oorlog ondergedoken zaten in Best, komen naar de boerderij om melk te halen.

1942

De greep van de Nazi's op het gewone leven wordt sterker als vanaf het najaar van 1942 de oorlog nadelig voor de Duitsers begint te verlopen.

Steeds meer goederen worden openlijk gevorderd. Zo worden medio december de kerkklokken weggehaald om te worden versmolten. Er ontstaat schaarste aan goederen en levensmiddelen.

Toenemend verzet is er in allerlei vormen: tegenwerking van ambtenaren, hulp aan onderduikers en neergeschoten Engelse soldaten, het smokkelen van producten, stiekem luisteren naar radioberichten.

Er ontstaan uitgebreide netwerken, waarin men elkaar van informatie kan voorzien, bijvoorbeeld via het zondagse kerkbezoek. De Sonse pastoor noteert in juni 1942 in

Er ontstaat schaarste aan goederen en levensmiddelen

het verslag van een vergadering van het kerkbestuur, dat er niets bijzonders is besproken "dan de oorlogvoering en het Moffricaans (Duits) terrorisme".

De bisschoppen spreken zich in juli 1942 al duidelijk uit tegen het lidmaatschap van de NSDAP de vervolging van Joden.

"Het ondergrondse werk in Son en Breugel beperkte zich in eerste instantie tot de bezorging van distributiebonnen bij onderduikers, het waarschuwen van personen die gevaar liepen en het doorgeven van enkele neergeschoten geallieerde vliegers. De sfeer werd er al gauw niet beter op, overal in het land waren razzia's. Door een zijn mond voorbij pratende NSB-er kon Veeneman mij waarschuwen onder te duiken. Ik trok naar de bossen tussen Lieshout en Gerwen. Op het laatst was het publiek bekend dat zich daar vele onderduikers, joden, verzetsmensen en geallieerde piloten bevonden."

Molenaar Vullings Lenssen